

hængig af, at der blev indrømmet en lignende Ret til offentlig Politirets Forsøgning mod Husbonden, eller endog i Grunden ikke en ganske lignende Ret, thi, som jeg gjorde opmærksom paa, naar man vilde fastholde Lighedsgroundsætningen her, maatte det egentlig kun blive saaledes, at Lyendet kunde forlange offentlig Politirets Forsøgning imod Husbonden i det Tilfælde, hvor denne var flyttet ud af Jurisdiktionen. Smidertid er det ikke lykkedes mig at sætte denne Anskuelse igjennem, og Lovforslagets § 9 er bleven affattet saaledes som den er. Det stiller sig derfor saaledes for mig, at de, der anse en Forandring af Lovgivningen i denne Retning for ønskelig, maa overveie, om de anse denne Bestemmelse for at være forbunden med overveiende Fordele eller med overveiende Betænkeligheder, men jeg er tilbøjelig til at tro, at det ikke vil være muligt at faae den forandret i den Retning, som det oprindelige Regjeringsforslag gif. Seg har i det andet Thing tilstrækkelig udførlig og ved flere Leiligheder udvirket de Grunde, hvorpaa Regjeringsforslaget støttede sig, og jeg har ogsaa udtalt, at jeg ganske vist erkjender, at der ikke i den Henseende var Lighed i Regjeringsforslaget, men at dette har været mig fuldkommen bevidst. Seg er gaaet ud fra, at det ikke kunde have nogen virkelig Interesse for Lyendet, at der blev tilveiebragt Lighed i denne Henseende, og navnlig har jeg gjort opmærksom paa, at det for Lyendets Vedkommende sædvanligvis vilde stille sig saaledes, at det ikke kunde være tjent med at give Afkald paa Erstatning, hvilket jo er Betingelsen for at faae den offentlige Politirets Forsøgning anvendt. Medens det lettere kan tænkes, at Husbonden mindre vil bryde sig om at faae Erstatning tilkjendt hos Lyendet, hvilken han jo dog alligevel i mange Tilfælde ikke kan faae, og at han mere vil søle sig opfordret til at søge Strafansvar bragt til Anvendelse mod Lyendet, hvorved han selv ganske vist ikke vinder Noget, men hvorved han dog faar hævdet den offentlige Orden paa dette Punkt, hvad der dog kan være en vis Tilfredstillelse for ham i Anledning af det imod ham begaaede Kontraktbrud, saa vil det for Lyendets Vedkommende være det Sædvanlige, at det er dette magtpaaliggende at faae Erstatning hos Husbonden, ligesom det ogsaa vil høre til det Sædvanlige, at Husbonden kan betale. Derfor har jeg antaget, at en saadan Ret for Lyendet til at faae offentlig Politiforsøgning anvendt, naar det skulde være paa Betingelse af, at man da frasaaldt Erstatningsansvar, ikke vilde have stor Interesse, og som Følge deraf maatte heller ikke vilde blive meget benyttet. — De øvrige Bestemmelser i Loven have ikke nogen særlig Interesse, og jeg skal derfor ikke videre dwæle ved dem. Seg har nu i Korthed søgt at fremstille for det cærede Thing denne Sags Gang til dette Dødblik, og jeg afventer, hvorledes Thinget vil stille sig til Lovforslaget.

Oyenbøll: Seg skal ikke gaa ind paa almindeligere Betragtninger om Unsfeligheden og Nødvendigheden af at faae en Forandring i Lyendelovgivningen, og jeg skal faa meget mindre gjøre det som det forekommer mig, at der ved denne Lovs Behandling i det andet Thing, navnlig ved Sagens 2den Behandling — thi den 3die Behandling kjender jeg ikke — har viist sig et sælsomt Omstændighed om og en sælsomt Bestræbelse for at faae det foreliggende Lovforslag i en saadan Stand, at det ogsaa kunde tilfredsstille Landstinget og saaledes blive til Lov. Det kunde derfor være meget fristende at resignere og tage mod Lovforslaget, aldeles som det foreligger, især da der ganske vist findes Bestemmelser dert, som man maa sætte megen Pris paa, og navnlig vil jeg da som den Bestemmelse, der for mig er Hovedsagen, nævne Forslagets § 9. Naar jeg imidlertid alligevel maa tillade mig nogle Bemærkninger, maa det have sin Undskyldning dert, at dette Lovforslag jo er et af dem, hvormed Enhver, og navnlig Enhver, der er Politimester, vil faae en hel Del at gjøre, og det forekommer mig derfor, at enhver Uklarhed, der mulig maatte være tilstede i en saadan Lov, bør faa vidt mulig søges fjernet eller i alt Fald opklaret under en Diskussion, forinden man lader Lovforslaget komme ud. Den cærede Minister udtalte sig om de forskjellige Enkeltheder i Lovforslaget, og det kan jo efter den Form og det Indhold, Lovforslaget har, heller ikke undgaaes, at man ved en første Behandling kommer ind paa Enkeltheder; men jeg skal gjøre det saa kort som muligt, navnlig da jeg kun ønsker at faae Oplysning om eller Forklaring om enkelte Ting. De første 4 Paragrafer indeholde, som den cærede Minister udtalte, en Forandring i Fæstemandsinstitutionen, og denne Forandring forekommer mig i det Hele heldig, dog navnlig saaledes som Forholdet var ordnet ved Regjeringsforslaget, idet jeg ikke kan erkjende, at de Tilføjninger, der ere stete i Folkethinget, bidrage til Lovforslagets Klarhed. Man har frygtet for, at Politimestrene skulde faae for megen Indflydelse paa og Myndighed over Fæstemændene, og har ment, at Fæstemandsinstitutionen maatte anses for at være af den Beskaffenhed, at den nærmest maatte henlægges under de kommunale Raad. Dette skal jeg aldeles ikke sige Noget imod; men det forekommer mig, at den Bestemmelse, der er indsat som 3die Stykke af § 1, giver Anledning til nogen Tvivl. Lovforslagets 1ste Stykke bestemmer jo, at Fæstemandsinstitutionen skal være en tvungen eller autoriseret Næring i Kjøbenhavn, Kjøbstæderne og indtil 1 Mil udenfor Kjøbstæderne, hvorhos det i det andet Stykke bestemmes, at paa saadanne Steder paa Landet, hvor der maatte være Trang dertil, kan Amtsrådet indstille og Justitsministeren approbere, at der ansættes Fæstemænd. Men naar der saa derefter staar i 3die Stykke, at de kommunale Raad, paa Landet Amtsrådene, bestemme, hvor